

İÇERİDEN İSTANBUL

Tacettin Şimşek

■ İş, güç, telaş, ders, sınav, salgın derken kocaman bir yangın büyüdü içimde. Üç koca yıl akıp gitti son kavuşmanın üzerinden. Nevzat iyi bilir, Ahmet Ziya iyi bilir, cennetmekân Turgut iyi bilirdi. İstanbul’la buluşmanın üzerinden altı ay geçti mi kuruyup kalırım ben. Coşku mu yitiririm. Yaşama sevincimi her sabah bakmak zorunda kaldığım sarp dağın yamacına asar, asık yüzümle karşısına çıktığım öğrencilerimden özürler dilemeyi alışkanlığa dönüştürürüm.

“Çamlıca Kulesi’ne çıkalım mı?”

Benim önceliğim o değil.

Bir tazelenme olmalı benim için.

Sezai Bey, İstanbul’u “dirilişin mekânı” olarak seçmişti. Yoksa o gönül kamaştırıran İstanbul güzellemesini yazar mıydı? Başkentler başkentinden başkente sürgün gitmişti. Özlemi, Yahya Kemal’in Sezai Bey’deki devamıydı. “İmtidat”tı yani. Mademki bir medeniyet rüyamız vardı, öyleyse bir rüya medeniyetinin izlerini sürmeliydik.

İstanbul’u Orhan Okay hocamla gezmeyi severim. O bana *Bir Başka İstanbul*’u anlatır. *Balat* sokaklarında hocamla yürümenin hazzını tarif edemem. (St. Petersburg’u Dostoyevski’yle gezmenin keyfi de benzersizdir.)

Atik Valde’den inen sokakta Yahya Kemal’le karşılaşmak talihtir benim için. Erenköy’ü, İçerenköy’ü, Çamlıca’yı, Kadıköy’ü, Moda’yı gezerez birlikte. “Bir ulu rüyayı görenler şehri” Üsküdar’da soluklanınız. Dost ışıklarını selamlarız şehrin.

Avrupa yakasına geçeriz. Kocamustafapaşa’da “ücre ve fakir İstanbul”u adımlarız. Daha çok yer gezebilmek için bazen çok hızlı yürürüm. Sonra dönüp bakarım ki üstat nefes nefese kalmış. Oturur, dinleniriz.

Adalar’ı, Boğaz köylerini bir başka sefere erteleriz. Hepi topu iki günüm vardır zaten.

Vakit akşam olur. Ben onu Salacak'ta döner yemeye davet ederim.

"İç teklif etmezsin sandım be ya!" der.

Sonra dostça uyarır beni:

"Paaliya mal olmasın be çocuk?"

"Yok be, üstadım!" derim. "Yahya Kemal'e bir kap yemek ısmarlamak bu dünyada kaç kişiye nasip olur ki? Âkif'in paltosunu tutamadık, bari size bir kap yemeğimiz nasip olsun."

"U da doğru be ya!" der gülerek.

Sonra da ilave eder:

"Sülersin bir kap yemek. Çuk azdır be! Erkes bilir beni, iştaalıyım biraz. Üğretmensin. Maaşlı adamsın. U kaa para vardır sende?"

"Merak buyurmayın üstadım, paramız yoksa kredimiz var."

Önce kısık gözlerle bakar, ardından,

"Er neyse. Urası beni alakadar etmez. Aydi gidelim o vakıt, şu Salacak dediğin yere. Açlıktan güzlerim kararır be! Kalmamıştır adım atacak âlim."

Salacak'ta bir kebabçıda ikinci katta, boğazı gören bir masaya otururuz. Boğazın sularında gümüş kanatlı kuşlar oynaşmaktadır. Karşımızda eski İstanbul silueti. Önümüzde Kız Kulesi salınır nazla.

Ben bir mercimek çorba, bir dönere tamam derim.

Üstat, çorbanın üzerine önce bir buçuk döner, üstüne bir İskender yer, yanında üç ayran içer. Ardından bir çökertme kebabı, üzerine bir künefe, bir sütlaç, bir havuç dilimi, bir katmer... Hepsini yazamam, üstat duyarsa kızar, "Lukmalarımı sayarsın, çocuk!" deyiverir.

Sıra hesap ödemeye gelir. Benim bir maaşım gider. Gitsin, ne gam! Yahya Kemal'le İstanbul'u dolaşmanın sevimli bir bedeli olmalı.

Akşam kendisini Park Otel'e bırakırken,

"Akkını elal edesin be yav!" der ustam.

"Elal olsun, ustam." derim ben de. "Asıl siz akkınızı elal edesiniz. Kendi Gök Kubbemiz'i ediye ettiniz bize."

Farkına varırım ki Üsküp ağzını kapmışım.

İstanbul'a giderim de "Şairlerin en garibi"ni ziyaret etmeden dönebilir miyim?

Üstelik ertesi gün 4 haziransa ve grip şairin ölümünün üzerinden yüz yıla yakın bir zaman geçmişse. Şair, bakımsız bir mezarda yine öyle garip yatıyorsa.

Haşim'i evinde de ziyaret etmek isterim elbet; Kadıköy'de Bahariye Caddesi'nde 72 nolu, üç katlı Belvü Apartmanı'nda. Apartman harabedir. Yazık ki

Haşim, Hugo kadar şanslı değildir. Paris'te Place de Vosges'daki Maison de Victor Hugo'yu gezdiğimde düşünmüştüm bunu. Yatağıyla, yazı masasıyla, özel eşyalarıyla Hugo yaşıyordu. Her an salonun bir köşesinde belirecek gibiydi.

(Paris'i Yahya Kemal, Necip Fazıl, Tanpınar ve Attilâ İlhan'la gezmişim. Okay hocam yanı başımdaydı her zamanki gibi.)

Fikret kadar, Necatigil kadar, Dağlarca kadar da şanslı değildi Haşim. Hasta yatağında kendisini ziyaret eden Tanpınar ve Ahmet Kutsi'ye son dizesini fıslıdamıştı: "Şairlerin en garibi öldü /Mef'ûlü mefâilün feûlün."

Mezarı da gariptir Haşim'in; Eyüpsultan'da.

İstanbul biraz da Eyüpsultan'dır. Bir sabah namazı kılmadan ayrılmak olmaz. Bir Nevzat'la, bir Ahmet Ziya ile gidilir. Namazdan sonra Nevzat'ın, Ahmet Ziya'nın ısmarladığı simit ve çay Anzer balıdır.

İstanbul Çamlıca'dır. Turgut'la bir seher vakti Çamlıca'ya uzanmıştık. Ne arı duru diri bir zamandı o. Şimdi yanı başında bir Çamlıca Kulesi yükselmiş. O çirkin demir çubuklar eriyip gitmiş, bu iyi. Ama şu kule de çok mağrur be!

“Çıkalım mı?” diyorlar.

Fernsehturm Stuttgart'a defalarca çıktım. Eyfel'e de tırmandım bir kez. Bir daha gitsem dener miyim, bilmiyorum. Poçitel'deki Paşa Kulesi fantastikti. Çamlıca... Çamlıca dursun şimdilik.

“Siz buyurun, arkadaşlar. Benim ödenecek borçlarım var.”

Ayasofya'ya uğramalıyım. Sultanahmet'i gücendirmemeliyim. Mavisi iskeleler arkasına saklanmış. Bu hâliyle bile neredeyse yüz yıldır hayalini kurduğum Enderun usulü teravihin asil mekânı. Vazgeçemem. Bir gün olacak, biliyorum. Olmazsa gözüm açık giderim.

“Çamlıca Kulesi'ne çıkalım mı?”

“Önce Sezai Bey'e uğramalıyım. Belki daha sonra.”

Bir zamanlar Şehzadebaşı'nda gün doğmadan yerleşecek yer arayan şairin cami avlusundaki son durağı. Tevazu böyle bir şey.

“Çamlıca Kulesi'ne...”

“Yok be, Tolga Bey! Ben İstanbul'a tepeden bakmaya utanırım. İstanbul'a içeriden bakmak isterim. İstanbul'la göz teması kurmam için bu şart. Bir de Ahmet Ziya'ya sorun!”

Tolga Bey, Ahmet Ziya'ya dönüyor. Sorgu dolu gözlerle bakarken cevabını alıyor:

“Ben de hocam gibi İstanbul'u içeriden seyretmeyi seviyorum.”

Budur.